

Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 24.08.2006, sp. zn. 3 To 668/2006

Číslo:

Právní věta:

Soud:

Datum rozhodnutí: 01.01.1970

Spisová značka:

Číslo rozhodnutí:

Číslo sešitu:

Typ rozhodnutí:

Hesla: Trest odnětí svobody podmíněný

Předpisy: 141/1961 Sb. § 330 odst. 1 140/1961 Sb. § 59 odst. 2
§ 60 odst. 1

Druh:

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 47

Při rozhodování o tom, zda se odsouzený ve zkušební době podmíněného odsouzení osvědčil (§ 60 odst. 1 tr. zák. a § 330 odst. 1 tr. ř.), v případech, ve kterých byla odsouzenému podle § 59 odst. 2 tr. zák. uložena povinnost nahradit podle svých sil způsobenou škodu, musí soud zkoumat schopnosti a možnosti odsouzeného tuto povinnost splnit z pohledu jeho majetkových, osobních a zdravotních poměrů, neboť je vždy třeba zjistit, zda k jejímu nesplnění došlo ze strany odsouzeného zaviněně nebo v důsledku okolností nezávislých na jeho vůli.

(Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 24. 8. 2006, sp. zn. [3 To 668/2006](#))

Krajský soud v Českých Budějovicích ke stížnosti odsouzeného V. K. zrušil usnesení Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 21. 6. 2006, sp. zn. 3 T 77/2003, a okresnímu soudu uložil, aby o věci znovu jednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Usnesením Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 21. 6. 2006, sp. zn. 3 T 77/2003, bylo rozhodnuto o nařízení výkonu původně podmíněně odloženého trestu odnětí svobody v délce jednoho roku, který mu byl uložen trestním příkazem Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 17. 7. 2003, sp. zn. 3 T 77/2003, za trestný čin zpronevěry podle § 248 odst. 1, 2 tr. zák. Pro výkon trestu byl odsouzený zařazen podle § 39a odst. 3 tr. zák. do věznice s dohledem. V odůvodnění usnesení

okresní soud konstatuje, že odsouzený nesplnil uloženou podmínku podle § 59 odst. 2 tr. zák., jelikož dosud ani nezačal hradit škodu, kterou svým jednáním způsobil (230 000 Kč společnosti E. o. u., s. r. o., Č. B.).

Usnesení právní moci nenabylo, neboť proti němu podal odsouzený včas stížnost, kterou blíže neodůvodnil. Ve věci se však krátce předtím písemně vyjádřil. Ve svém přípisu podrobně rozvádí důvody, pro které nebyl schopen zaplatit způsobenou škodu (pracoval jako lodník říční dopravy, byl dlouhodobě mimo domov, vydělané peníze poskytoval pro potřeby své nové rodiny, přičemž probíhala exekuce na plat pro dluhy z dřívější doby). Měl se dopustit další trestné činnosti, pro kterou byl též vazebně stíhán, o vině dosud rozhodnuto nebylo. Požádal o „... odložení proměny ... podmíněného trestu v nepodmíněný alespoň o nějakou dobu.“

Podle § 147 odst. 1 tr. ř. při rozhodování o stížnosti přezkoumá nadřízený orgán správnost všech výroků napadeného usnesení, proti nimž může stěžovatel podat stížnost, a řízení předcházející napadenému usnesení.

Podle § 149 odst. 1 tr. ř., nezamítne-li nadřízený orgán stížnost, zruší napadené usnesení, a je-li podle povahy věci potřeba nového rozhodnutí, buď

a) rozhodne sám ve věci, nebo

b) uloží orgánu, proti jehož rozhodnutí stížnost směřuje, aby o věci znovu jednal a rozhodl.

V konkrétní věci stížnostní soud shledal, že napadené rozhodnutí nemůže obstát, a to z několika důvodů.

Jednak je to proto, že vykonávací řízení, jež předchází napadenému rozhodnutí, vykazuje zásadní procesní vadu spočívající v tom, že odsouzenému bylo upřeno právo na obhajobu. Problém spočívá v tom, že veřejné zasedání, jež bylo v této věci konáno dne 21. 6. 2006, správně konáno být nemělo. Odsouzený převzal předvolání k veřejnému zasedání dne 7. 6. 2006. Doručeno mu bylo prostřednictvím Policie ČR. Odsouzený se však nemohl dostavit k veřejnému zasedání, neboť byl v době jeho konání ve vazbě pro Okresní státní zastupitelství v Českém Krumlově (nyní se jedná o věc Okresního soudu v Českém Krumlově, sp. zn. 10 T 152/2006). Podle zjištění stížnostního soudu se vazba počítá od 5. 6. 2006. Odsouzený byl propuštěn dne 15. 8. 2006. Sice se odsouzený nevyjádřil, zda se veřejného zasedání chce či nechce zúčastnit, ale bylo povinností soudu umožnit mu účast u veřejného zasedání. Pokud toto soud neučinil, nezbyvá než konstatovat porušení základního procesního práva odsouzeného.

Další vady napadeného rozhodnutí jsou vady spočívající v posouzení důvodnosti postupu podle § 60 odst. 1 tr. zák. Podle tohoto ustanovení vysloví soud, že se podmíněně odsouzený osvědčil, jestliže vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým podmínkám; jinak rozhodne, a to popřípadě již během zkušební doby, že se trest vykoná. Výjimečně může soud vzhledem k okolnostem případu a osobě odsouzeného ponechat podmíněné odsouzení v platnosti, i když odsouzený zavinil příčinu k nařízení výkonu trestu, a

a) stanovit nad odsouzeným dohled,

b) přiměřeně prodloužit zkušební dobu, ne však o více než dvě léta, přičemž nesmí překročit horní hranici zkušební doby stanovené v § 59 odst. 1 tr. zák., nebo

c) stanovit dosud neuložená přiměřená omezení nebo přiměřené povinnosti uvedené v ustanovení § 26 odst. 4 tr. zák. směřující k tomu, aby vedl řádný život.

Předně je nutno zdůraznit, že podmíněný trest odnětí svobody byl odsouzenému uložen výše citovaným trestním příkazem, který nabyl právní moci dne 30. 9. 2003. Jelikož byl uložený trest odnětí svobody podmíněně odložen na zkušební dobu v délce tří let, zkušební doba tak končí až dne 30. 9. 2006. Povinnost odsouzeného zaplatit způsobenou škodu přitom není časově omezena jinak než koncem zkušební doby. Není tak možno, pouze s odkazem na to, že škodu odsouzený dosud nezačal splácet, rozhodnout o nařízení výkonu původně podmíněně odloženého trestu odnětí svobody. Proto je nutno napadené rozhodnutí v tuto chvíli považovat za rozhodnutí předčasné, neboť z ničeho nevyplývá, že by byl odsouzený ve zkušební době odsouzen pro jinou trestnou činnost či postižení za závažnější přestupkové jednání, z čehož by bylo možno usuzovat na to, že ve zkušební době nevedl řádný život a je důvod k tzv. přeměně podmíněného trestu.

Třetím nedostatkem napadeného rozhodnutí je to, že se okresní soud vůbec nezabýval otázkou, zda nezaplacení způsobené škody bylo ze strany odsouzeného skutečně zaviněné, tedy, zda mu v tom nezabránila nějaká závažná objektivní skutečnost. Splnění uložené povinnosti nahradit způsobenou škodu podle § 59 odst. 2 tr. zák. je zákonem vázáno na možnosti odsouzeného, a to slovním obratem „... podle svých sil“. Z toho implicitně vyplývá, že závěr o osvědčení odsouzeného ve zkušební době podmíněného odsouzení může být učiněn i v případě, že tato povinnost nebyla splněna zcela, ale její nesplnění musí být náležitě odůvodněno. Soud pak musí zkoumat schopnosti a možnosti odsouzeného uhradit způsobenou škodu nejenom z pohledu jeho majetkových poměrů, ale také poměrů osobních a zdravotních tak, aby zjistil, zda k nesplnění (celé) povinnosti nahradit způsobenou škodu došlo ze strany odsouzeného zaviněně či z objektivních důvodů. V tomto směru okresní soud vůbec neprovedl dokazování – odsouzeného nevyslechl a rozhodující informace nezjistil ani jiným způsobem. Neučinil tak vše potřebné k tomu, aby zjistil skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro rozhodnutí (§ 2 odst. 5 tr. ř., srov. také Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazek 22, nález č. 89, IV. ÚS 130/01).

Proto stížnostní soudu napadené usnesení postupem podle § 149 odst. 1 písm. b) tr. ř. zrušil a věc vrátil okresnímu soudu k novému projednání a rozhodnutí. V něm okresní soud vyčká konce zkušební doby a opatří relevantní informace o možnostech odsouzeného jím způsobenou škodu ve zkušební době skutečně uhradit. Takto bude okresní soud postupovat pouze v případě, že nebude dán jiný důvod pro rozhodnutí o nařízení výkonu původně podmíněně odloženého trestu odnětí svobody. Pokud zde totiž do té doby bude pravomocné odsuzující rozhodnutí týkající se trestné činnosti, kterou odsouzený spáchal ve zkušební době, bylo by možno rozhodnout o nařízení výkonu trestu ještě předtím, než uplyne zkušební doba podmíněného odsouzení (viz věta za středníkem § 60 odst. 1 tr. zák.). Zde jde zejména o věc Okresního soudu v Českém Krumlově, sp. zn. 10 T 152/2006.

Nikterak ovšem nelze vyloučit i použití postupu podle § 60 odst. 1 písm. a) až c) tr. zák. v případě, že by okresní soud shledal existující důvody pro nařízení výkonu trestu, ale zároveň zjistí výjimečné okolnosti případu, které dovolí ponechat podmíněné odsouzení v platnosti s využitím některého (či některých) institutů v těchto ustanoveních upravených.